

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. „GORENJEČ“ stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Tudi krščanski socijalizem!

Ko je Leon XIII. razposlal svojo slavno bulo, v kateri je naročal katoliški duhovščini, naj se poprime socialnega vprašanja, bil si je kot dalekoviden duh popolnoma svest, da je to sicer važen, pa tudi zelo kočljiv korak, kočljiv posebno za cerkveno avtoriteto in disciplino. Brezdvomno je bil namen papežev najboljši: dovesti okosteneni organizaciji svetovne katoliške cerkve novih moči; ali v svesti si je bil, da načelo socijalizma v svojem bistvu nasprotuje sestavi cerkvene hierarhije; sestav katoliške cerkve se po svojem bistvu ne zлага z demokratično strujo, kakor se ne zлага absolutno vladanje z ustavnim. Popolnoma v svesti si je bil poglavar katoliške cerkve, da bi bilo to sredstvo brez nevarnosti le v rokah izvanredno izobražene in izkušene duhovščine, sicer pa lahko nastane nož, ki je nabrušen na dva kraja. In zadnje se je tudi zgodilo. Masa katoliške duhovščine ni na oni višini, ki bi bila potrebna, da bi se ji tako orožje brez nevarnosti za cerkveno disciplino dalo v roke. Niti na Laskem ne, kjer imajo zelo majhne škofije, kjer je kontrola veliko lažja in kjer bližina Rima vedno tudi nekoliko vpliva na natančnejši razum rimskih tendenc.

Ukaz kardinala Rampolle, ki je pred nekaj tedni celo našim, ne ravno občutnim „krščanskim socijalcem“ zaprl sapo tako, da so nekaj časa molčali, potem pa se zvičali tako, kot da jim je kdo stopil na kurja očesa. Ta ukaz, tičoč se socialnega gibanja med duhovščino, čul se je kot dremotna chanada po zmagoviti fanfari. Če pa tej nalogi ni bila kos laška duhovščina, kaj hočemo reči o naši.

„Ven iz zakristije“, tako se je v Ljubljani na odločilnem mestu tolmačil papežev ukaz. To tolmačenje je bilo mladim kapelanom, ki imajo več časa in življenske moči, nego jih rabijo v svojem neposrednem poklicu, zelo po godu, kar je prav umevno. Na stran se je pustilo, če se je hotelo avansirati, dušno pastirstvo, in začela se je borba na ulici, v brezrokavniku z zavihanimi rokavi, javna glasila pa so se izročila mladim srboritežem, ki imajo morda nekaj talenta, ali — kar je glavna stvar — prav nič vzgoje in izkušenj.

Nastala je struja, ki je po svojem postopanju razširjala načelo, da je malenkostno in zastarelo stališče, če je katoliškega duhovnika sram. V tem oziru imamo posebno mi v Kranju marsikaj izkušenj.

Če ima ljubljanski škof kedaj toliko časa in duševnega ravnotežja, da trezno premišluje učinek raznih svojih vladarskih ukrepov, mora ga pogled na Kranj navdati s posebnim zadovoljstvom. Kaj se je pri nas že vse storilo v znamenju krščanskega socijalizma.

O neki živali se trdi, da ni srečna, če se ne valja v luži. Kaj torej smo v Kranju doživeli v teku prav kratkega časa.

Ni morda bolj blagodejne in bolj humitarne naprave v našem mestu, nego dijaška kuhinja. Ali je kaj bolj žalostnega, kakor gledati človeka stradati takrat, ko se razvija. Ali ko so naši „socijanci“ hoteli nekoliko ohladiti svoje jezico, naskočili so ta uzorno napravljeni zavod, in če bi bilo to v njih moči, razbili bi ga bili.

Otroci zažgo časih poslopje, da vidijo in občudujejo velik plamen.

Našim „socijalcem“ se je pred nedavnim časom prepustila v oskrb godba gasilnega društva, kateri se še nikdar ni dobro godilo. Iz malenkostne mržnje napravili so s polnimi podpisi tako infamijo, da se tega madeža ne opero več, četudi čakajo Metuzalemovo starost in prejkone so tudi kranjski godbi izpihnili vže itak pojemajočo luč življenja.

V pravem svojem elementu pa so bili kakor poprej omenjena žival, pri volitvah v okrajno bolniško blagajno. Da je ta blagajna v dobrih rokah, dokazuje dejstvo, da si je v kratkem času pridobila lep kapital.

In ta jim morda še najbolj diši. In zaradi tega so se vrgli z njim lastno žilavostjo v svoj pravi element — v denunciranje. Denuncirajo vse in brez vsake previdnosti, tako, da je mogoče, da se uščipnejo nekoliko v lastno, zelo občutno kožo. Denuncirali so blagajnika, načelnika, in sedaj denuncirajo, seveda iz varnega zatišja, ker pogumni so ti junaki vedno — tudi politične funkcionarje. Dva dni pred volitvami so uprizorili „chabrus“, s kakršnim se niti nemški Pemci ne morejo ponašati.

Slučajno nam je prišla v roko lista njihovih delegatskih kandidatov. Poleg poštenih delavcev, od katerih mnogi niti vedeli niso za svojo kandidaturo, nahajamo ondi nosilce nič kaj priporočljivih imen. Mi nujno prosimo

vse volilce v okrajno bolniško blagajno, prav vse, brez razlike imetja in političnega prepričanja, naj si pogledajo natanko te Bassermannove postave, da bodo vedeli, v kake roke hočeta izročiti gospoda Koblar in Pavlar usodo okrajne bolniške blagajne, usodo prihranjenega kapitala, usodo prispevkov, katere plačujejo tudi »krščanski socijalci«, in usodo naših delavcev. In ker je bilo načelnistvo edino pravega mnenja, da pri takih razmerah pravilno voliti ni mogoče in da sploh ne gre, da bi nekaj za dva dni skupaj zbobnanih delavcev in pijancev odločevalo usodo naših stalno nastavljenih delavcev, s katerimi bi ne prišli v nobeno dotiko niti prej niti slej, nego na dan volitve, in je volitev ustavilo, upijejo sedaj, da se jim godi krivica in si hočejo pomagati s tem, da po svoji stari navadi denuncirajo naprej. Ljubljanski škof pa mora imeti svoje veselje, ko vidi, kako krasno gre v Kranju v klasje seme krščanskega socijalizma.

O Ideji Sokolstva.

Dalje.

Ideja Sokolstva naj bi bila tedaj vsakemu izmed nas prva in zadnja dolžnost. Ne bojimo se, če nas ljudje napačno umevajo, saj dobra stvar zmaga vedno. Bodimo ponosni na Sokolstvo in skušajmo pridobiti z dobrim izgledom novih somišljenikov, tako da ne bodo imela le mesta svojih Sokolskih društev, ampak tudi vsaka večja vas. Ta ideja naj preide v meso in kri celega naroda. On naj se zbira kot hrabra vojska pod Sokolskimi prapori in kot tak bode prost, kajti prost je tisti človek, ki je močan po duhu in telesu. Vzemimo si v izgled Čehe. Tam je Sokol skoro vsakdo, bodisi gospod ali kmet, tam je Sokolska ideja — evangelij. Tam ne telovadijo le mladeniči, kakor pri nas, ampak vsi vprek, od desetletnega dečka do sivega starčka, od mlade deklice do visoke gospe. Zato je pa češki narod krepek, umen in ker ima te dobre lastnosti, zato je Češka tudi ena najbogatejših dežel v Avstriji. Tam je blagostanje na zelo visoki stopinji. Čeh je pa tudi ponosen na svojo narodnost. On je Čeh in ostane Čeh, če bi se zarotilo tudi samo peklo proti njemu. Vzemimo si v izgled tudi tuje države

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Dragi moj Gašper!

Obljubil sem Ti minuli teden, da Ti pošljem v kratkem zopet kako pismo. In kaj naj ti vedno pišem. Časa imam prav malo, povrhu pa še dela čez glavo. Gotovo bodeš strmel, ako ti povem, kako se mi je letos slabo godilo o božiču, ko sem iskal poslov.

Pravijo, da sem liberalec. Ti jim pa nikar ne veruj, saj veš, da sem dober človek, rad molim in hodim v cerkev, rad jem, rad pijem, rad dam, še rajši vzamem. Samo eno napako imam: včasih rad malo pozabavljam čez blagoslovljene trebuške in tolste kuharice. In glej ga vraga, ta napaka mi hipoma in mimogrede požre vsa gori navedena dobra dela. Zato sem pa veren liberalec. To sem zato omenil, da me ne boš Ti tako slabo sodil, kakor me sodi ona gospodinja iz Št. Vida, ki je pisala moji dekli sledeče pismo:

Ljuba moja Katra!

Katoliško Te pozdravljam. Jest nimam dekle. Slišim, da Ti služiš pri nekih liberalcih. Tvoja duša se bo izgubila in Ti boš pogubljena. Zakaj ješ pregrešen kruh. Veš, kako sem te učila. Boljši je ajdova žegnana malca koker hudičova prata. Pa Ti rečem pusti službo pridi k nam v katoliško družbo. Lona boš res manj imela,

n. pr. Anglijo. Ta država obrača veliko pozornost na telesno izgojo in ne le, da je privatno življenje teh državljanov popolnoma pretkano s telovadnimi in športnimi društvi, temveč tudi na njenih šolah se goji telovadba v enaki meri z duševnim poukom. Telovadba je na njenih šolah integrirajoč in neločljiv del splošnega pouka. In ravno v tej državi se je porodilo veliko duševnih velikánov, kateri so obračali nase pozornost celega sveta. Le taka država ima dolgotrajen obstoj, le v nji je svoboda, kajti kdor priznava, da je delo prvo in zadnje, ta se bori najuspešnejše proti vsaki sužnosti in pogibelji, proti smrti. Haviček pravi: »Svoboda se ne pridobi z jokom, lamentiranjem ali kričanjem, ampak poiskati se mora s častjo, telesnim in duševnim delom.«

Otresimo se tedaj vseh pomislekov. Vsakdo, bodisi roko-delec, trgovec ali uradnik bo imel le koristi od Sokolstva. Otresimo se pogubonosnega indiferentizma in bodimo sveži po duhu in telesu. Proč s pesimizmom in vstrajno delo naj nam bo vzor! Iz Sokolstva se mora poroditi človek, ki bo po telesu enak stoletnemu hrastu, katerega ne podere nikak vihar, po duhu pa enak vedremu nebu. Le tak človek je vreden, da živi, le tak človek je sposoben zapovedovati drugim in vladati. Samo zdrav narod, zamore uspešno tekmovati z drugimi narodi. Samo narod, ki je telesno, duševno in npravnstveno močan, se more obvarovati propasti samega sebe in navalov tujine. Človek ne obupuje več sam nad seboj, ne išče več utehe v nedosežnih višavah. Velika izpopolnitev naravoslovnih ved, nove iznajdbe, vse to mu je dalo poguma in od sedaj se zaveda svojega »jaz« bolj nego kedaj poprej. On se zanaša na svoj razum in obenem se povrača k naravi.

Zatorej dajmo slovo vsem blaziranim interesantnostim, vsemu tujemu vplivu, kateri oživlja danes naše enolične dneve. Nam, maloštevilnemu narodu, kateri je takorekoč zajet od svojih nesmrtnih sovražnikov, se je oprijeti te ideje s podvojeno silo. Česar nimajo veliki narodi, imejmo mi. Ne narod poleg naroda, to je za nas utopija, sanjarija, vsaj za sedaj. Narodnost nam bodi ena najlepših čednosti.

Konec pride.

V Kranju, 15. marca.

Iz državnega zbora. Poslanec Šušteršič in tovariši so interpelirali ministrskega predsednika radi »nečuvenga« vladnega postopanja povodom novih volitev v okr. bolniško blagajno kranjsko. — V državnem zboru je ministrski

pa boš ložje za dušo skrbela. Le pridi, krave bodeš opravljala, pa mleko boš vozila, lona več ne dam. Dol pridi, boš vidla škofove šole, tisto, kar je blo sem že pozabila, saj sta bila oba iz družbe. Božja vola naj se zgodi, ti pa za gvišno pridi, da ne bom druge iskala. Če bo pa mož kaj za teboj tišov, bova ga pa okluffale s katoliškim pozdravom v Kristusu pa za gvišno pridi saj me poznaš Tvoja Mica.

»No, Gašper, zdaj pa veš, kaj je še boljše, kakor hudičova prata«. Tudi meni te vrste pečenka kar ni ne diši, ker hudič mora biti že od sile star in poleg tega je še črn. Pač mora imeti trdo pečenko. — Če Ti pa pride ta najnovejša pečenka kedaj na krožnik, četudi brez prikuhe, prihrani mi en kosček, ali me pa kar povabi na obed. Prav iz vse svoje liberalne duše Ti bom hvaležen.

Vidiš, ljubi moj Gašper, danes in zadnjič imaš dve novi jedi na razpolago, od katerih se Ti dosedaj najbrž še sanjalo ni: Konjske sile in hudičevo prato. Škoda le, da je ona Bleiweis, ki je spisala slovensko kuharico, že umrla, ta bi že iznašla, kako se servirajo te vrste jedi, da teknejo tudi klerikalnemu želodcu.

Prav kmalu me obišči.

Še nekaj! Poizvedi, ali je hudičeva prata postna ali mesna pečenka, če je postna, sporoči mi, da jo bom v postu v farovžih priporočal. Na svidenje! Z mezincem Te pozdravlja Tvoj kmet Jur.

predsednik dr. Körber govoril o držanju državnih uradnikov nasproti političnim borbam in narodnim bojem.

Davek na vozne karte. Pododsek, ki se ima pečati s tozadevno predlogo, je sprejel vladni načrt brez spremembe z dostavkom: Na vseh glavnih železnicah se obdavčijo vozni listki z 10 odstotki, v prometu z ogrskimi deželami ter Bosno in Hercegovino pa z 8 odstotki.

Na Ruskem delajo velikanske priprave v proslavo 50 letnice Gogoljeve smrti.

Vojna z Buri. Buri so dosegli veliko zmago. Razbili so popolnoma velik angleški oddelek; general Methuen je bil ranjen in vjet. Buri so vjeli tudi okrog 1000 Angležev in jim odvzeli nekaj topov. Vsekakor je bila ta zmaga najhujši udarec, kar so jih Angleži doživeli na južnoafriškem bojišču.

Dopisi.

Iz selške doline. (V obrambo nedolžnosti.) V zadnjem času so se po deželi zelo razširile »Marijine družbe«. Ne rečem, da bi tam ne bile dobre, kjer je versko življenje mlačno in kjer stvar dobro vodijo, pristaviti pa moram, da rode te družbe, vsaj v selški dolini, več slabega kot dobrega. O tem bi se dalo mnogo povedati, n. pr. o nekem »premsarju«, ki je bil prej pameten fant, ko pa je postal devičar, ga je naenkrat zapustila deviška sramežljivost, o čistosti devičaric i. t. d. Za danes pa hočemo omeniti le dogodbico, ki kaže, da devičarice, ki imajo sebe za angelje, vse nedevičarje in nedevičarice pa za hudobneže, tudi svojim tovarišicam ne prizanašajo, če slepo ne ubogajo svojih generalov v kiklah. Seveda velja to le o revnih, bogatim je marsikaj ali pa vse prizanešeno. — V Dražgošah par sitnih spočitih babnic ni odleglo, dokler se ni tudi od tukaj kakih 10 deklet zapisalo v selško »Marijino družbo«. Posebno dve babnici, ki sta upali tako postati nekaka generala, sta lovili dekleta povsod: pred cerkvijo in po hišah, tako da so se dekleta že kar skrivala, ko so videla katero iti proti hiši. Jedna od teh dveh, ki ni več mlada, pa toliko bolj farizejska, je rekla: »Ko bi jih iskala za možiteve, bi jih pa ne bilo treba tako prositi.« Seveda je neko dekle dobro odgovorilo: »Potem bi nam pa še ne povedala ne, ker bi se sama prerada.« Z najhujšim prigovarjanjem so tako spravile v družbo tudi neko pošteno deklico Anico H. Ker je pa deklica bolehnata in ni mogla in tudi ni marala celo popoldne biti v cerkvi in potem še eno uro opravljati pred cerkvijo, tožile so jo toliko časa pri »velikem« devičarju, kapelanu v Selcih, da jo je izbrisal iz družbe in to očitno oznanil v cerkvi. Tožile so jo, da je plesala, ponočevala s fanti in še hujših reči. Na tem pa ni nič resnice, kakor to, da je šla rada v deklško družino in da je parkrat malo poplesala v poštenu družbi, česar se pa tudi druge devičarice ne branijo, ampak prav rade se zavrtje, še mnogo raje kakor omenjeno dekle. Vsa župnija je nevoljna zavoljo tega grdega početja, in dekleta so sklenila, da bodo tudi zanaprej še rada molila, v »Marijino družbo« pa se bodo sedaj še toliko manj zapisala. Obrekovalkama, ki sta ubogi deklici storili toliko sramoto, pa svetujemo, naj popravita krivico, prekličeta obrekovanje in jo prosita odpusčanja, če hočeta biti res tako dobri, kakor se delata.

Iz Radovljice. Kakor povsod drugod, tako tudi v Radovljici rodi čudne cvetove in čudne sadove klerikalna setev. Kaj vse so že počenjali v zadnjem času in še počenjajo tukajšnji klerikalni nestrpneži, da bi prignali več ljudi v svoj polomljen tabor, o tem bi lahko vedno pel prav zanimive pesmi časnikarski zvonec, ako bi hoteli po njih izgledu vse obešati nanj. Ali liberalci smo boljši kakor klerikalci ter tudi njim privoščimo njihove veselje in dobro življenje, ker vemo, da so po Adamu in Evi naši bratje in sestre, dasiravno jih je Bog udaril s klerikalno slepoto! Zato jih najraje pustimo v miru in jih sočutno pomiljujemo. So pa tudi res pomiljevanja vredna vsa njih dela, katera započno v vtrjevanje in razširjevanje nesrečnega klerikalizma! Spomnimo naj se tu ob kratkem le njih novega bralnega društva, ki so ga ustanovili letos na praznik Sv. treh kraljev in nastanili v kapelaniji spodaj, kjer so še pred nekaj leti organisti

in mežnarji muzicirali na različne note. Svojemu društvu so po krivici nadeli naslov »izobraževalno«. Kako bodo vendar mogli naši klerikalni petelini izobraževati ljudstvo, ker njim samim manjka izobražbe in olike in v svojem društvu ne smejo imeti drugih listov kakor tistih pozlindranih, ki so bili že večkrat obsojeni radi obrekovanja in častikraje in med ljudstvom širijo le surovost in zdražbe ter kvarijo mladino. Pa to nič ne de, saj ravno surovi in neumni morajo biti naši ljudje, potem ostanejo zvesti klerikalci! Zatorej »le noter, le noter v novo katoliško društvo, vi krščanski (krščeni?!) mladeniči, dekleta, možje in žene, notri bodele delali brez greha na katoliški podlagi, kar bodele hoteli, in plačevali bodele na mesec samo po 20 vin.« In šli so noter vsi krščeni ljudje, ki so klerikalci po sili in po nevednosti in zabavajo se dan na dan prav dobro! Kakšne zabave se prirejajo v farovških društvih, to nam je že dobro znano iz raznih klerikalnih brlogov. Kapelanu Jeršetu pa je bilo še vedno premalo članov; zaradi tega je vabil in vabil okrog, zanesel je svoje vabilo med učence obrtne šole ter jih takorekoč skoro prisilil, da so se vpisali, in še celo socialnodemokratski ušesa so morala poslušati njegovo vabilo. A tu ni nič izdalo! Nadebudni krščeni mladeniči so začeli v društvu igrati neko prepovedano igro, menda 21. Vsled tega jih je bilo osem obsojenih pri tukajšnjem kazenskem sodišču; eni so dobili po 48, drugi pa po 24 ur zapora. Kapelan pa se je za žrtve svojega društva močno zavzel; poskusil jih je braniti in branil jih je, a kako?! Tako, da se je pravični Bog gotovo razjokal nad njim, pametni ljudje pa so se mu smejali. Obsojeni igralci so namreč junasko priznali svoj katoliški čin pred sodiščem, ker so nekateri še ponosni, da se bodo mogli pobahati: »Mi smo bili že zaprti!« Kapelan pa je skoval zoper popolnoma utemeljeno in opravičeno razsodbo pritožbo na višje pristojno sodišče, v kateri je lažnivo tajil, da se je sploh kdaj igralo v njegovem društvu, in to pritožbo dal podpisati obsojencem. No, ti so bili vendar tako pametni, da menda nobeden ni šel k vzkladni obravnavi v Ljubljano. Sedaj bodo morali reveži poskusiti dobroto in čast zapora; a česar so se navadili, tega se najbrž vkljub kazni ne bodo odvadili! — Bog ve, kaj vse se bode sčasom pripetilo pa še mnogim drugim, ki hodijo študirat v radovljiško kapelanijo. Zato vas, krščanski stariši in gospodarji, dobrohotno svarimo: Ne dopuščajte lahkomišelnosti, da bi vaši neizkušeni in še nepokvarjeni otroci in posli zahajali v klerikalne brloge, kajti v njih se ne bodo naučili ničesar dobrega in ničesar pametnega.

Iz Stare Loke. V nedeljo, dne 9. t. m. je priredilo prostovoljno gasilno društvo v Stari Loki veselico v prostorih gospe Marije Jelovčan. V Stari Loki je postalo živahnije gibanje, odkar se je ustanovilo gasilno društvo. Za danes o prireditvi veselice ne bomo govorili mnogo, morda prilično obsirnejše. Omenimo samo, da se je komaj pred mesecem združilo precejšnje število društvenikov, ki so sklenili, vaditi se po močeh v svrhu prireditve društvenih veselice. Igrali so znano igro »Skriven zaklad«. Seveda bi lahko kritikovali toinono, toda — začetek je povsodi težak. Prednašali so tudi tri pevske točke. Pevovalja, gosp. Leopold Gostič, ki je oral ledino, je pokazal, da ga resno zanima ustanoviti v Stari Loki moški pevski zbor. Tudi kuplet »Piskrovezec« je vzbujal med vaškim občinstvom mnogo smeha. —

Iz Škofje Loke. Na splošno željo občinstva bode uprizorilo slovensko bralno društvo v nedeljo 16. marca igro »Revček Andrejček« v drugič. Igra je 2. marca tako zelo ugajala, da se mora ustreči obči želji torej bode treba vrlemu »Revčku Andrejčku« zopet na oder. Odbor je preskrbel, da se bodo odpravile nekatere neprimlike, ki so se pri prvi uprizoritvi primerile. Ker obsega igra pet aktov, torej precej dolgo traja, odpade na ta večer petje. Pričakovati je, da se bo igralo še dovršenejše kot zadnjič. Zanimanje za igro je tako splošno, kot še nikdar poprej. Slovensko bralno društvo nam torej obeta nuditi v nedeljo dovolj užitka.

Z dežele. (Naši stariši na kmetih.) Uprav gnjusne so prevečkrat na kmetih razmere med stariši, ki so posestvo izročili otroku in ti zopet dalje. Večkrat so

ovaduha. Dr. Žlindri se menda ni zdelo vredno prej se informirati in dal je v svoji interpelaciji duška nežnim čutilom kranjskih malkontentov. Kot vzrok nezaupanja do liberalne uprave blagajnic navaja v svoji interpelaciji, da je blagajnik bolniške blagajne v Kranju, Kokalj, v preiskavi radi malverzacij na škodo kranjski godbi. Besed, katere bi prav označile tako postopanje, ne smemo zapisati, zato pa prepustamo poštenim ljudem, da si napravijo sodbo o takem nečloveškem početju.

Levovni točki se strinjamo s Šustersićevo interpelacijo, namreč s končno zahtevo, da se takoj izvrši natančna preiskava blagajnične uprave po strokovnjaku. Če oblast sama ne bo odredila preiskave, zahtevalo jo bo načelnštvo, to pa že zato, da se bo občinstvo uverilo, da je bila interpelacija Šustersiča in tovarišev prav navaden političen humbug.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnost. Prestavljen je davčni praktikant Franc Kadunc iz Kranjske gore k davkarji v Kamnik.

Dr. Evgen Lampe, izdajatelj «Slovenca» nas je tožil, ker nismo hoteli njegovega neutemeljenega popravka pomatisniti s tistimi črkami in na tistem mestu, kakor smo poročali o njegovi obsodbi radi častikraje pri zadnjem porotnem zasedanju. V sredo, 12. t. m. se je vršila v Ljubljani obravnava. Odgovorni urednik «Gorenjca» Gašp. Eržen je bil oproščen in dr. Lampe bo trpel pravdne troške.

Volitev v trgovinsko in obrtno zbornico se bode vršila dne 22. marca 1902. od devetih dopoldne do treh popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Narodno-napredna stranka priporoča v izvolitev naslednje kandidate. A. Trgovinski odsek: I. kategorija: Ivan Hribar, ravnatelj banke «Slavije» v Ljubljani; Franc Kollman, veletržec v Ljubljani. II. kategorija: Franc Hren, trgovec v Ljubljani; Ivan Mejač, javni družabnik trvdke «Gričar in Mejač» v Ljubljani; Viktor Rohrmann, trgovec v Ljubljani; Feliks Urbanc, trgovec v Ljubljani. III. kategorija: Anton Ditrich, trgovec v Postojini; Leopold Fürsager, trgovec v Radovljici; Ciril Pirc, trgovec v Kranju; Josip Medved, trgovec v Novem mestu. — B. Obrtni odsek: II. kategorija: Franc Kraigher, krojač v Ljubljani; Josip Lenarčič, tovarnar na Vrhniki; Franc Maček, gostilničar v Ljubljani; Vinko Majdič, tovarnar v Kranju; Josip Petrič, tovarnar kartonaž v Ljubljani; Ivan Rakovec, tovarnar v Kranju; Ivan Seher, pekovski mojster v Ljubljani; Filip Supančič, stavbenik v Ljubljani; Josip Turk, izvošček v Ljubljani; Ivan Zamljen, čevljar v Ljubljani. — Prosimo vse somišljenike, da volijo zgoraj navedene kandidate. Podpisane glasovnice sprejmemo tudi v našem uredništvu in jih bomo v pravem času odposlali na volilno komisijo.

Koblar in «Gorenjec». Najbolj pobožne duše so z nami vred mnenja, da je Koblar prav slab pridigar. Obsežno politično delovanje mu ne pripušča, da bi se temeljito pripravljaj na propovedi. Kranjci to upoštevamo in zaradi slabih pridig ne ljubimo svojega tehanta nič manj in nič več. Pač pa mu nekateri zamerijo, ker mu politična žilica časih še na leci ne da miru in ker zabavlja čez liberalce in «Gorenjca». Mi, ki privoščimo vsakemu svoje veselje, mu niti tega ne štejemo v zlo. «Jedes Thierchen hat sein Plaesirchen.» A v nedeljo je se celo nas potrpežljive ljudi razžalil, hudo razžalil. Pridigoval je o pohujšanju. Gotovo kočljiv predmet za tako razboritega zastopnika moderne struje med kranjsko duhovščino. Govoril seveda ni niti o sebi, niti o svojih kolegih, ampak po dobro znanem geslu «držite ga, držite ga!» o drugih pohujšljivcih. In med te je prišteval tudi nas. Grozno! Kar čutimo mlinski kamen na vratu. Pa tudi to bi mu odpustili, a čujte, kaj je še povedal. Razjarjen je označil kot najhujše pohujšanje, ker mlada dekleta hodijo po «Gorenjca» v tiskarno. Gospod Anton, «fovsarijo» iz farovskega okna tirati tako do skrajnosti, to pa res ni lepo! Naj vendar hodijo dekletca po nedolžnega «Gorenjca». Bodite uverjeni, da je zanje v tiskarni manj nevarnosti, kakor — v farovžu. Morda se nam zljubi kak popravek? Na svidenje.

Gledališka predstava v Kranju, dne 9. t. m. Lep, večer je bil, vreden trajnega spomina, ko se je predstavljaj v naši Čitalnici «Revček Andrejček». Veseli pojavi zahtevajo veselih obrazov, resni uspehi resnega poročila; zato se omejimo na stvaren opis, pripomnimo pa, da čutimo nekaj zanos, ko si kličemo v spomin vse okoliščine, ki so v svoji celoti utisnile predstavi poleg pečata zabavnosti znak nečesa višjega... Ostrmeli smo, stopivši v razsvetljeno dvorano. Bilo še ni «točno» in že je bila polna. Veseli pozdravi so se razlegali po njej: vrl Radovljčan je stiskal roko prijatelju iz Kranja, živahni sinovi iz lepe Loke so našli iz Bleda, Lesec in še od dalje znanee; žrtvovali so čas in denar lepemu namenu — koristi «Dijaške kuhinje»; navdušeno se je nazdravljalo pogumni posadki, ki jo je poslala bela Ljubljana, obstoječo iz hrabrih mož in — hrabrost se rada druži z lepoto — dičnih dam! Domačini pa so še vedno prihajali; posebna čast gre onim, ki so, kazoč pravo srce, prišli pač le iz človekoljubnih ozirov. Naposled je zmanjkalo sedežev, zmanjkalo stojišč, vendar si je vsak priboril tolikšen prostorček, da je sledil igri. — In igra je bila tega vredna. Našim igralcem je oder drugi dom. Gospod Rebolj je znal v izborni maski združiti pri svojem Andrejčku otroško živahnost s starčkovo otrpjenostjo, stvarivši poseben tip te vloge; ker je tudi dobro pel, mu čestitamo posebej. Trmastega in ponosnega župana Jeklena je igral g. Eržen z onim krepkim nastopom, ki njemu tako dobro pristojaj. Korenjak Pavle (g. Rozman) je bil jako lep fant, njegov nastop naraven in soglasen z zahtevami te vloge. Z gosposko sladkostjo se je vedel Zvitorog (gosp. Strnad); poštenega gostilničarja je dobro predstavljaj gosp. Pavlin; v ulogi Grešnika se je pokazal spretnega intriganta g. Peharc, ki smo ga doslej hvalili kot ljubimca. Nedosegljiv pa je bil — res imenitno! — jecljač Anže v maski in v govoru; tudi sicer so v manjših ulogah, ki so bile v zanesljivih rokah, skrbeli za smeh birič (g. Depoli) in občinska siromaka (gg. Pirc in Morauc). — Izmed ženskih ulog je igrala gospa Valenčičeva z znano virtuoznostjo Franico; tekmovala je z njo brhka Jerica (gdč. Orehkova), ki nas je tudi iznenadila z dovršenim petjem; z veseljem pozdravljajmo novi srečni pridobitvi, gospo Lampretovo (Ana) in gdč. Gomilšek (Neža), ki sta s svojo ljubkostjo, oziroma namišljeno starostjo vzdržali svoji ulogi na primerni visočini. — Naposled še moramo pohvaliti točno režijo ter vestno godbo. Res, dober namen združuje ljudi! Še več takih predstav in marsikateri nevernik bo postal veren... —k.

Znamenje časa. Dr. Šustersič se ne more pomiriti, ker je dr. Ferjančič postal višji sodni svetnik. Dan na dan premleva to vprašanje v «Slovenca». Pobožni «Slovenec» je namreč mnenja, da se zastopajo koristi našega dobrega ljudstva, če se slovenska revščina obeša na plot ob potu. Mi se zaradi tega ne bomo prepirali z njim. Ali nekaj je vendar povedal «Slovenec», kar daje temu imenovanju politično barvo, namreč trditev, da 14 dni pred razglasitvijo imenovanja še nikakor ni bilo gotovo, ali bo dr. Ferjančič imenovan ali ne — in potem je bil vendar. Če znamo prav tolmačiti Šustersićevo slog, pomeni to, da je bil dr. Ferjančič imenovan, ne da bi bil dr. Šustersič in njegov klub mogel to preprečiti. In to je tudi nekaj.

Državni savski most v Kranju je v tako slabem stanju, da se je le čuditi, da vlada ne ukrene ničesar, da bi se ta most nadomestil z novim, kajti vse popravljanje ne more tega predpotopnega občila spraviti v tak stan, da bi ne bilo večnih pritožb. Vsakoletne poprave stanejo dokaj tisočakov, s katerimi bi se lahko v kratki dobi amortiziral kapital za napravo novega mostu. Prav umestna je bila interpelacija v predvčerajšnji seji poslanske zbornice našega poslanca dr. Andr. Ferjančiča, ki želi spraviti stvar v pravi tir. Interpelacijo priobčimo prihodnjič.

Iz Tržiča se poroča, da so pričele ondotne tovarne E. Glanzmann, A. Gassner in C. Moline z deli za večje gonilne naprave. Opuščeno pazniško in delavsko osebje iz rudnika pri sv. Ani je našlo tukaj delo, katero vodi bivši rudniški ravnatelj Rieger. Pri Sv. Ani je sedaj samo še namestnik obrtnega vodja s šestimi delavci.

mlajše žene krive razporov med starimi in mladimi, večkrat pa tudi stariši. Pravde zaradi užitka so na dnevnem redu in pred sodišči se potem pere vse umazano perilo take kmetske hiše. Videč te grde strasti na obeh straneh vpraša se opazovalec, ali vera kaj izobrazevalno vpliva. Novi čas s svojo gonjo po dobičkariji je pridružil k pravdam zaradi užitkov še to, da stariši radi škodujejo otroku, ako jim slednji pošilja denar iz Amerike. Sin se poda v Ameriko. Ako je trden, delaven in varčen človek, si res kaj pridobi v Ameriki. Slučaji so nam pa znani z Dolenjskega, da nekateri pošlje domov po več tisoč goldinarjev. Oče piše sinu, da naj mu pošlje denar, da bo plačal dolgove in mu obljublja, da mu bo gotovo posestvo izročil po ceni. Ko je stari dobil že dovolj denarja, utihne in ne piše več sinu in sploh ne odgovarja, če mu sin pisari. Pozneje izve sin, da je oče kaki hčeri dal posestvo ter dobil petičnega zeta, ali pa se je stari udovec zopet oženil in uredil stvari glede posestva tako, da ima sin v Ameriki težavno stališče, da dobi kedaj denar nazaj. Taki slučajji se množe. Pri obravnavi kak tak oče cinično odgovarja, da je dolžnost otrok, da skrbijo za stariše. Marsikateri teh naših pridnih fantov je delal v Ameriki kot črna živina, pustil je mozeg v ameriškem delu, upal je, da si priskrbi nezadolženo domačijo v ljubljani domovini, sanjal je revež, dostikrat pride ob svoj krvavo zasluženi denar. Tu se tudi pojavlja vprašanje, ali vera, kakršno danes uče s svojimi izgledi, izobrazuje človeka.

Kranjska okr. bolniška blagajna v državnem zboru.

V rokah imamo stenografski zapisnik o državno-zborski seji od 10. marca, v katerem se nahaja tudi interpelacija dr. Šuštersiča in tovarišev radi volitev v okrajno bolniško blagajno za občino Kranj. Ko smo brali ta biser klerikalnega zavijanja in nizkotnega sumničenja, se nam je zdelo, da prebiramo kak podel dopisek iz Kranja v »Slovenskem Listu« od znane umazane roke. Nikakor se ne čudimo kranjskim malkontentom, če so dr. Šuštersiču preskrbeli za interpelacijo neresničnih podatkov. Izbirni niso bili nikdar v svojih sredstvih. Pač pa ne umemo starega parlamentarca dr. Šuštersiča, kako je mogel biti tako nepreviden, da je na podlagi informacij, podanih od tako nezanesljive strani, skrpal ono famozno interpelacijo, s katero je blamiral sebe in vse sopedpisanice. Ali »slovanski centrum« res nima nujnejšega posla kakor smešiti se na Dunaju, z zadevami žalostne stranke kranjskih malkontentov? Kmetski poslanec, katoliški advokat dr. Šuštersič naj se pobriga raje zato, da bodo od Pavslarja najeti kmetski delavci dobili obljubljeno plačilo!

Na tem mestu se nočemo baviti z interpelacijo, v kolikor je naperjena proti politični oblasti. To je stvar vlade. Če se bo ministrskemu predsedniku zljubilo odgovarjati, bomo svoječasno ponatisnili odgovor. Vsekako bomo pa izkušali po svojih poslancih doseči, da se na interpelacijo ne bo pozabilo. Tudi sicer ne bomo prešetavali interpelacije v polnem obsegu, ker smo večino tam nahajajočih se neresnic že ovrgli v zadnjem listu. Tu naj postavimo v pravo luč le nekaj novih izmišljotin, ki so posebno značilne za klerikalno taktiko. Takoj začetkoma kaže interpelacija na nerednosti, ki so se razkrile v ljubljanski bolniški blagajni leta 1898. Prav po klerikalnem receptu blate sedaj vsled tega v interpelaciji celo liberalno stranko in trdijo, da je povsod v deželi umevno nezaupanje do onih okrajnih bolniških blagajen, ki so še v liberalnih rokah. To je prav navadna laž in prav slabo pristojna oni stranki igrati se z ognjem, ki je zagrešila vinogradniško društvo in različne bankerotne konsume.

Po § 29. okrajne bolniške blagajne pristoji načelnistvu blagajne zaukazati in izvesti volitve. Istotako ima načelnistvo pravico iz tehničnih vzrokov sistirati volitev. Iz razlogov, navedenih že zadnjič, je načelnistvo odgodilo volitev na nedoločen čas. In sedaj čujmo, kakošne namene podtika interpelacija načelnistvu in liberalni stranki:

«Pripomniti je treba, da gospodujoča klika očitno namerja ad hoc delavcev začasno privabiti v Kranj ter si tako ustvariti umetno večino. To se je poskušalo že pred 2. sušcem. Njen somišljenik veletržec Vinko Majdič je naznanil, da še 1. marca do 6. ure zvečer vzprejme delavce. A pokazalo se je, da se je tudi ta akcija izjalovila, vsled česar je bila volitev ustavljena, da bode časa za nove sleparije.»

Temu nasproti konstatiramo: Laž je, da je hotela stranka privabiti v Kranj delavce in tako si ustanoviti umetno večino, kajti samo trije liberalni delodajalci v Kranju imajo pri normalnih razmerah več delavcev, kakor vsi klerikalni delodajalci skupaj. Laž je, da je Vinko Majdič naznanil, da še 1. marca do 6. ure zvečer vzprejme delavce. Kaj takega ni Majdič nikomur naročil. Res pa je, da so nasprotniki že v petek zjutraj (28. februarja) samo zaradi volitve nagnali skupaj krog 100 delavcev in da so drugi dan uprizorili pravi pravcati lov na delavce na deželi, ker so vedeli, da z delavci, kolikor jih navadno rabijo, ne morejo prodreti. Res je nadalje, da V. Majdič do sobote zjutraj niti enega delavca ni imel čez potrebo, da so se liberalni delodajalci odločili najeti delavce šele v petek popoldne, ko so videli, kaj nameravajo nasprotniki. Ni res, da se je ta akcija ponesrečila in da se je zato volitev ustavila, temveč prav gotovo je, da bi bili liberalni delodajalci s svojimi delavci zmagali z veliko večino in res je, da je načelnistvo odgodilo volitev iz že navedenih vzrokov v interesu blagajne in z ozirom na javni red. Predbacivanje, da se je hotelo dobiti časa za nove sleparije, je čisto navadna **impertinenca**, katera dela nekako čast pod plaščem poslaniške imunitete stoječemu ožlindranemu Šuštersiču, Petijot-Vencajzu in dr. Žitniku.

Ker interpelanti niso mogli navesti pametnega razloga, ki bi upravičeval nezaupanje napram načelnistvu ali vmešavanje pristojne oblasti v blagajnično upravo, povzpeli so se do naslednje trditve: »Nezaupanje blagajniških članov do sedanje uprave je tem večje, ker so nekaterim članom odrekli upogled v knjige...« Sedaj čujte, ljudje božji, kakošnim »članom« se je zabranil vpogled v knjige! Najpopred je prišel v urad Koblarjev prijatelj, znani brezposelni politični krojač Skalja, ki je plačan klerikalen agitator in ki kaj rad berači pri liberalcih za »kronice«. Zahteval je »volilni imenik«, a ker ni delodajalec in še manj član blagajne, ga je blagajnik kar kratkomočno odslovil. V ponedeljek 27. februarja popoldne prišel je še »pregledovat knjige« nek član blagajne. Dasi je bil skrivnostno sladko ginjen, se mu je vpricho načelnika vendar dovolil upogled v knjige, v kolikor so se zaznamki tikali njegove osebe. Kako drugo pregledovanje se mu ni moglo dovoliti, ker so v to edino le opravičeni načelnistvo, nadzorstveni odbor in nadzorstvena oblast. Sicer ni bilo nikogar več. Take »zaupnike« so tedaj kranjski malkontenti pošiljali poizvedovat v blagajnični urad, in ker se je pri vsem tem od strani blagajne povsem pravilno postopalo, drzne si dr. Šuštersič v interpelaciji na podlagi takega materiala sumničiti sedanjo upravo. Ne glede na druge neresnice znači že to dejstvo docela frivolnost Šuštersičeve interpelacije.

Šli so še dalje. Že zadnjič smo povedali, kako honetno so se obnašali malkontenti napram bivšemu blagajniku pasivne godbene blagajne, R. Kokalju. V zahvalo, ker je celo leto zakladal blagajno s svojim denarjem, naznanili so ga sodišču radi poneverjenja, češ, da ni vknjižil nekih prejemkov. Pripomniti nam je danes le še toliko, da so napravili še posebej ovadbo na državno pravdnistvo, v kateri na uprav naiven način priznajo, da Kokalja takrat, ko so mu vrnili dolžno svoto, niso hoteli obvestiti, da računi niso v popolnem redu, ker so se bali izdati, da so zapazili dotični nedostatek, to se pravi, ker so se bali, da bi Kokalja takoj ne poravnal morebitnega primanjkljaja, id est, da bi ga potem sploh ne mogli vaditi. Ne tedaj v interesu godbene blagajne, ampak da bi ga z ozirom na bližajoče se volitve onemogočili in da bi sumničili upravo bolniške blagajne, hoteli so ugonobiti neomadeževanega moža in njegovo rodovino. Vsak, kdor se je količkaj hotel informirati o tej umazani zadevi, ve praj dobro, da ima ovadba tako slabo podlago, da bo imela k večjemu posledice za

V Vogljah se v kratkem vrše občinske volitve, o katerih smo prejeli iz Šenčurja dopis, ki pa pride prihodnjič.

Zabavni večer priredi «Slovensko bralno društvo» v Kranju v nedeljo, dne 16. marca v društvenih prostorih v pokritje stroškov za napravo in povečanje gledališkega odra. Vspored: 1. «Martin Smola» ali «Kinematograf», veseloigra v treh dejanjih. Spisala Blumenthal in Kadelburg. 2. Prosta zabava i. t. d. — Šaljivi dobinki naj se blagovolijo oddati pri društvenem tajniku g. Radovanu Strnadu. Začetek točno ob osmi uri zvečer. Vstopnina: članom 50 vin., nečlanom 80 vin., dijakom 30 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

«Katoliško» delavsko društvo hočejo osnovati malkontenti v Kranju. Govori se, da je pred kratkim priredil znani «sociolog» dr. Ivan Krek pri Šinku nek shodek, na katerem se je priporočalo tako društvo.

Porotne obravnave. Dne 3. t. m. so se pričele porotne obravnave v Ljubljani. Franc Kreč, oženjen, 32 let star, posestnik iz Stoba pri Kamniku, je bil obsojen radi zločina zoper pravost na sedem let težke ječe. — Dne 4. t. m. je sedel na zatožni klopi zaradi ropu 27 let star, oženjen čevljar in kajzar Peter Šter iz Spodnjih Dupljan pri Trzihu. Dobil je 15 let težke ječe.

V bližini Železnikov so našli — kakor poročajo nekateri listi — rudo, ki ima precej zlata v sebi.

Utonila je dne 1. t. m. ob polosmih zvečer 50letna kajžarica Franciška Šiler iz Kroke. Na povratku domov je padla namreč v cestni jarek, kjer teče mali, a deroč potok ter se ondi tako obtokla, da je onesveščena utonila.

Iz Radovljice se nam piše: Tri tatice, mater in nje hčeri so zasačili v sredo na semnju ter jih dali po orožnikih odpeljati v zapor. Kradle so skupno, ali pa vsaka zase, kakor jim je bolj prav prišlo, po prodajalcah in zunaj na semnju različno blago, ga zavijale v zavitke in te dajale hraniti v več hišah. Praviijo, da so doma iz Podbrezja in že znane tatice, ki hodijo krast na vse bližnje semnje. Ena hči je baje služila neke v Besnici, od koder jo je vzgledna mati neki pismeno povabila na radovljiški semenj. Obetala si je ženica najbrž dober plen na tem semnju in bile bi ga tudi odnesle z njega, ako bi bile mogle malo preje nehati «basati» okrog sebe. A basale so do poltreh popoldne, ko so se kupci že razšli, in so kramarice v nasprotni vrsti mogle mirno opazovati tatice pri njih delu. Styar se je zaključila z zanimivo procesijo čez ves glavni radovljiški trg, in te procesije čednostna trojica gotovo ne bo kmalu pozabila!

Cesar je pomilostil dve kaznjenki v Begunjah.

V Tunjicah pri Kamniku so našli na več krajih premog.

Križem sveta.

Na Dunaju so obsodili kateheta Junghauerja na 100 kron globe in troške za bolečine 1000 K, ker je pretepel in uhal dečka 4. razreda Janeza Gusa tako, da mu je počila mrenica v ušesu.

Zopet potres. Mesto Tschanghai v Mali Aziji je zadel dne 11. t. m. strahoviti potres. 3000 hiš je razrušenih, 20.000 ljudi brez strehe. Nad 100 ranjenih in 4 mrtvih so izvlekli izpod razvalin.

Gospodarske stvari.

Izseljevanje v Ameriko. (Vsem županstvom!) Glasom zanesljivega poročila na c. kr. ministrstvo za notranja dela je izseljevanje v Argentino (Amerika) za sedaj neugodno. Splošni gospodarski položaj v imenovani deželi je neugoden. Trgovina in obrt počivata. Trgovci so en del svojih uslužbencev odpustili in sedaj je veliko delavcev brez dela in vrhutega se je še plača znižala. Vendar pa se hoče z vsemi sredstvi evropske izseljence slepiti. Tako na primer se je pred kratkim v Parizu in v Rimu razširila govorica, da se nameravajo v Argentini veliki kraji države obljuditi in da se bodo potem dovolile izseljencem posebne ugodnosti. Pozneje se je pa dognalo, da vse to ni res. Zasluzek pri obdelovanju zemlje je zelo težaven, davek pa, kateri se zahteva od vsakega obrta in zasluzka, izvanredno visok. Kar se tiče posebno naselbin v okraju Missiores trpi se tam hudo

zaradi suše, posebno pa od nekih mravelj, katere setev večkrat v letu popolnoma uničijo. Tudi zveze so slabe in težavno je prodati domače pridelke ter si tako kaj pridobiti. Poleg tega se pa pri obdelovanju zemlje mnogo trpi. Za ljudi, kateri navadno brez sredstev tja pridejo, je položaj jako težaven. Argentinski časopisi sami razglašajo, da je položaj izseljencev, posebno pa za delavce jako žalosten in graja posebno neznosne pravne razmere. Županstvom se naroča, da to javno razglase in ljudstvo pri vsaki priliki poduče. C. kr. okr. glavarstvo v Kranju, dne 17. februarja 1902.

Tedenski sejem v Kranju dne 10. t. m.

Prignalo se je 352 glav goveje živine, 8 telet, 36 prašičev, — ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 9—, prosa K 7—, ovsa K 7-50, rži K 8—, ajde K 6-50, ječmena K 7-50, krompirja K 1-60.

Okrajna bolniška blagajna v Kranju.

K št. 56.

Razglas.

Ker je dveletna doba delegatov okrajne bolniške blagajne v Kranju potekla, razpiše podpisano načelnstvo z ozirom na § 29 blagajničnih pravil in z ozirom na sklep v seji dne 17. svečana 1902 nove volitve delegatov, ki se bodo vršile takole:

Dne 2. marca 1902

ob polu 11. uri dopoldne v Kranju za občino Kranj,
ob 2. uri popoldne v Naklem za občino Naklo.

Dne 9. marca 1902

ob 9. uri dopoldne v Stražišču za občino Stražišče,
ob 11. uri dopoldne na Jami za občino Mavčiče.

Dne 16. marca 1902

ob 9. uri dopoldne v Čirčičah za občino Hrastje,
ob 10. uri dopoldne v Vogljah za občino Voglje,
ob 11. uri dopoldne v Hrašah za občino Smlednik,
ob 2. uri popoldne na Lužah za občino Šenčur,
ob 4. uri popoldne v Cerkljah za občino Cerklje.

Dne 23. marca 1902

ob 9. uri dopoldne v Britofu za občino Predoslje,
ob 11. uri dopoldne v Predvoru za občino Predvor,
ob 4. uri popoldne v Besnici za občino sv. Jošt.

V izvršitev teh volitev — izvzemši v Kranju — pooblaščen je v smislu sklepa načelniske seje z dne 17. svečana 1902 blagajnik okrajne bolniške blagajne v Kranju.

Načelnstvo okrajne bolniške blagajne v Kranju

dne 21. svečana 1902

Načelnik: CIRIL PIRC.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
lekar,

dvorni založnik Nj. svet. papeža Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše **tinkture za želodec**, katero morem najtopeje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878. in zmiraj mi je kot izbornu učinkujoče zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner,
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne **tinkture za želodec** sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

III. 166-26

Karel grof Strasoldo.

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

3—6

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

109—38

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dpošljejo na zahtevanje zastoj.

R. LANG, Ljubljana (Kollzeij)

tovarna sa modroce na peresa
in posteljno opravo, saloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, pošt-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 54—48

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastoj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Naprodaj je hiša

v bližini Radovljice, v dobrem stanu, pripravna za kakega
obrtnika ali rokodelca.

Ponudbe naj se pošljejo upravnistvu «Gorenjca».

42—2

Semena

čista in zanesljiva domača detelja, lucerna ali večna de-
telja, različna travna semena za suho in mokro zemljo
ter velikanska pesa za krmo, čista grahara, zgodnji oves,
čista koroška jara rž, pristni ribniški fižol, dobiva se po
najnižjih cenah pri tvrdki:

J. & A. Majdič

Trata pri Škofji Loki. 37—2

Adolf Hauptmann

tovarna

53—51

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kcleja

— v Ljubljani. —

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Najboljša kavina zmes

je in ostane

Tschinkel^{na} kavin zdrob

v

28—7

Ljubljani.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravnistvu „Gorenjca“. 1—11

Andrej Boucon

159-27 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Čimiki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

73—45

Večkrat premicano!

Vnovič znižane cene!

Poljedelski stroji vsake vrste, po-
sebnost priznana najboljši gepeljni,
mlatilnice in slamoreznice.

Pluge, železne, katere ni treba
držati in s katerimi se lahko
orjejo tudi ozki kraji po gld. 30-

Brane za travnike in njive.

Trombe za vodo in gnojnico vsake vrste.

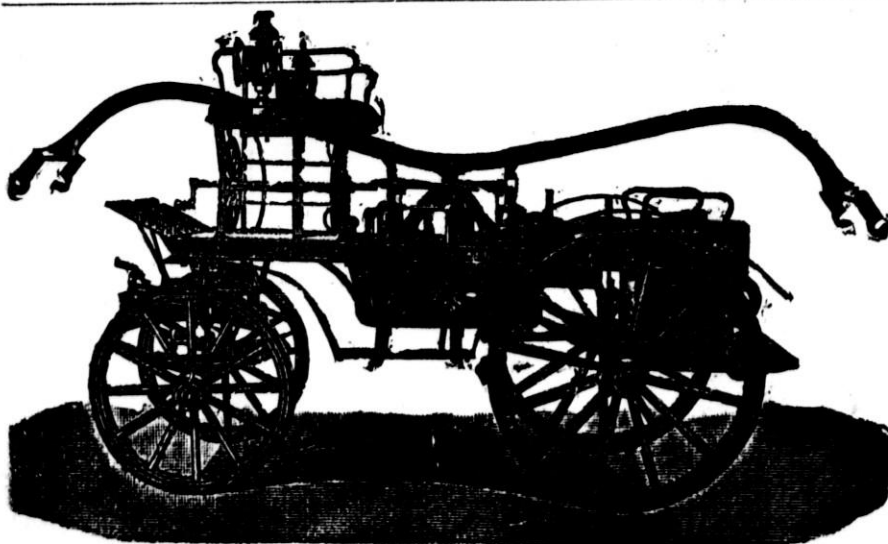
Cevi za vodovode in vodnjake, najceneje.

Klinje, jermena in drugi posamezni deli za stroje
se dobijo v najboljši izvršitvi v skladišču 108—37

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2%
od dne vložitve do dne vziige brez odbitka in brez odpovedi.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretgalo.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnice,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 13—8

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Predtiskarija FRANJA Predtiskarija MERŠOL

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo **pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov**, vsakovrstnih, jako ličnih **vezenin**, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po zelo zmernih cenah. 158-26

Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke konfekcije za dame.

*** Solidno blago po čudovito nizkih cenah. ***

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštne prosto. 43-2

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 167-13 že mnogo let, priporoča in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzajem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za številne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja **Kakao sladni čaj** priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, želodec čistilne. Čisto želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabesanje želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatlje 2 K 10 h. — Pocukrone kroglice. Skatlj 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko razvarljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvarja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v krizu, rokah in nogah, kot novo pozitivujoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka.

živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetlično sredstvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolače. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Zeli kdo samo en kos od teh sredstev, tedaj se tudi omenjeni en kos pošlje takoj s poštnim povzajem.

Tinktura za kurja očesa, Preizkušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, zulfom in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekzonomov, poljedelcev,

Varstvena znamka.

Najceneji in najboljši poljedelski stroji

dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-reznic, mlatilnic, čistilnic, jeklenih plugov in sploh vse potrebšline za poljedelstvo. 69-47

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo, traverze, železniške šine, kuhinjska oprava, razno orodje za rokodelce i. t. d.

Tvrdka R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5

naznani da je že popolnoma založena z

jesenskim in zimskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi za moške, kakor kamgarn, štof, ševiot, gorenjsko sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30 kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike, kotenine, cvilh za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrebi.

172-47

Spoštovanjem R. Miklauc.

Zaradi popolne

opustitve trgovine

se je pričela dne 11. novembra 1901.

Velika prodaja blaga

v Kranju „Pri novi tovarni“

nasproti Puppo-tove špecerijske trgovine.

Cene so tako izvanredno nizke za dobro in frišno blago, da bo še sedaj bogata zaloga raznega volnatega ženskega blaga, pisanega barhanta, moškega loškega in brnskega sukna, strikanih srajc, tepihov i. t. d. v kratkem izbrana, naj torej

nikdo te prilike ne zamudi

komur je ležeče

189-19

3-10 m moškega sukna izvrstno blago za celo obleko gld. 4-50
7 krat 78 cm to je za celo žensko lodnato obleko . . . 1-40
pisane lepe barhante 78 cm za 12-16 kr.
» » flanele 78 » » 20-22 »
» » barhanste rute kos » 19 »
» » žepne rute » 3 »
čajka za cele moške hlače za komaj 52 »

kupiti, posebno, ko ima vsak pravico
blago, s katerim ni zadovoljen

nazaj prnesti.

Semena

lucernske in domače detelje, repe, pese, korenja in trave ter vsake vrste vrtna semena, zanesljivega kaljenja, iz pravih virov, priporoča trdka 39—2

R. & E. ROOS, Kranj

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschlager, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl. 30—48 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča priznana domača sredstva:

Dunajske želodčne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica 20 h, 6 stekl. 1 K.

Želodčne kapljice. 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K. Tinktura zoper kurja očesa in flaster zoper kurja očesa in trdo kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnjenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 steklenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri, 1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h.

Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu 6 steklenic zaračun se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna šupa za živino, za rogato, za prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici štev. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, površnikov za spomladansko in letno sezono.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno 14—8 v zalogi.

Stanje hranilnih vlog:

1,200.000 K.

Rezervni zaklad:

nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvo
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica za vložnike plačuje iz svojega. 20—8

Heureka

Sangrad pri Kranju

ob železniški progi Ljubljana-Trbiž. — Letovišče za tujce pod zdravniškim nadzorstvom, med gorami v samoti, 465 metrov nad morjem. Vsakovrsten komfort. Izvrstno bivališče za rekonvalescente. **Sezona od maja do oktobra.** Cena 6 K na dan za zdravo in tečno hrano z vinom, zračne, peščene, solčne, gorke in mrzle kopeli ter električno razsvetljavo. — Oddajajo se tudi sobe s kuhinjami. Treba pa je, da se zato takoj oglasi. Cena po dogovoru. — Dvakrat na teden obišče zdravnik letovišče.

40—2

Lastnik: dr. E. Globočnik v Kranju.

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina domača tovarna

cikorije,
figove kave,
kanditov,
kandiranega sadja
in konseru

priporoča priznano dobre in cene svoje izdelke. 68—50

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnštvo se nahaja v hiši štev. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.